

Oponentura

Viktorie Součková

Ticho nad vodou
Silence over the water

Intermediální ateliér II

Oponent
Kateřina Vincourová

Instalace se skládá ze dvou navzájem komunikujících objektů, lodi s plováky a bójky.

Materiál lodi s plováky : dřevo kov

Materiál bójky : beton

Autorka ve své závěrečné práci zpracovává svou osobní zkušenost, kterou se snaží převést koncepčně do obecné roviny.

Umělci dnes často řeší ve své práci krizi, trauma, úzkost, ekologickou tíseň, beznaděj pramenící z osobního života, či ve spojení s neštěstím druhých viděné v přímém přenosu v online obrazech pobíhajících válečných konfliktů .

Studentka zpracovává svou zkušenost, jako cestu na hladině plné nejistot a svůj ponor do hlubin se jí stává očištěním . Velmi příhodně vybrala paralelu mezi lodí a tělem. Ze svého delšího studijního pobytu v Indonésii si ve své paměti přinesla samotný typ lodi s plováky.

Tato tradiční Indonéská kánoe nazývaná Jukung je symbolem tamní námořní kultury. Bývá vydlabána z jednoho kusu kmene, vyvažovací plováky jsou z bambusu či dřeva, pohání se ručně vyřezanými pádly či plachtou. Lodě mají často na přídi namalované oči které mají námořníky bránit proti zlým duchům .

Jak sama výstižně píše - "Objekty instalací otevírají prostor pro reflexi o tom, co znamená " udržet se nad hladinou " v náročných a nekomfortních situacích". Loď s plováky jako akrobat s tyčí , balancuje mezi propadem a vzletem. Studentce se ale tělo lodi v procesu práce svým tvarem proměnilo v symbolická křídla. Vytváří se tak dojem pnutí mezi rameny plováků a křídel, jakoby ramena křídla svazovala, upoutávala je k zemi, znemožňovala jejich vzletnutí . Vzniká tak otázka, zda se tak neproměnil i příběh samotný. Nadále se řeší téma, které si studentka ve své práci vybrala, jen se možná ramena s plováky staly více pouty svazujícími tělo, než původními stabilizátory a jističi

bezpečné cesty. Původně autorkou zamýšlená loď - tělo má v mnohém jinou výpovědní hodnotu než křídla. Můžeme se zamyslet nad procesem tvorby a tím, že křídla jsou obráceným tvarem negativem lodi. Když se obrátíme k textu najdeme odkazy kde se autorka této vzniklé procesní změně věnuje. Její text považuji za velmi gramotný i se svými příklady , je možné v něm najít úvahy na toto téma.

Druhým objektem je bójka , která zde hraje roli "matky" vůči lodi. Jsou si navzájem jistotou, přitahovány neviditelnými pouty. Zároveň se loď snaží tíží bójky vymanit a svou pupeční šňůru přetrhnout. Výběr těchto dvou objektů se mi zdá velmi příhodný . Zvolený materiál beton posílání bójky jen umocňuje.

Jak jsem již zmiňovala, autorka se v textu do hloubky zabývá zvoleným tématem, zpracovává v něm své osobní trauma a hledání cesty k stabilitě, velmi upřímně vše vykresluje. Zároveň dokáže své téma převést do obecné roviny. Její výběr eseje Jackie Wang " Oceanic feeling" problematiku jen dále prohlubuje a rozšiřuje její pojetí.

Zmínila bych tady práci čínského umělce Ai Weiwei který v umělém jezeře před Vídeňským Belvederem instaloval na vodě formaci leknínů vytvořených z kruhových květů tvořených záchrannými vestami uprchlíků. S motivem nouze a lodi pracuje opakovaně (výstava ve Veletržním paláci) je to ale jiný příběh a jiná nouze než v autorčině práci. Dalším umělcem kterého bych chtěla zmínit je Anselm Kiefer jehož lodě představují nejednu tíseň světa vyjadřující se spíše v existenciální rovině.

Volbou materiálů a zpracováním se mi zdá Instalace spíše robustnější. Rozumím tomu tak, že si autorka chtěla ve svém zpracování udržet odstup od původních lodí a hledala zkratku. Tuto volbu respektuji. Myslím, že by se dalo více pracovat již v modelu jak s tvary, tak s proporcemi. Osobně je mi blízká inspirace vycházející z hlubšího porozumění stavění Jukung lodí. V primitivních podmínkách si domorodí stavitelé lodí vybírají materiály

jednoduché a lehce dosažitelné, jejich viditelné spoje (uzle, provazy, kolíky) a samotné provedení je tak ve výsledku velmi základní . Funkčnost a balancování plavidla je na první pohled zřejmé . Vzniká tak jistá kresebnost.

Oceňuji jak řemeslné dovednosti autorky a to i v jejích dosavadních dílech, tak i její pracovní nasazení vše si sama vlastnoručně vyráběla a práce ji tak obohatila o nové dovednosti. Její text je čtivý, osobní a koncepční .

Závěrečnou práci diplomatky Veroniky Součkové považuji za zdařilou . Doporučuji udělení titulu MgA. Navrhuji klasifikaci výborně.

Studentce blahopřeji a přeji radost z práce i ze života.

Kateřina Vincourová